

ת"פ 17435/08/14 - פרקליטות מחוז תל אביב פלילי נגד זורב קנצ'בלי

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 17435-08-14 פרקליטות מחוז תל אביב פלילי
נ' ק ואח'

לפני כבוד השופטת דנה אמיר
המאשימה פרקליטות מחוז תל אביב פלילי

נגד

הנאשם זורב קנצ'בלי

נוכחים:

ב"כ המאשימה מתמחה אלדד מלסה

ב"כ הנאשם עו"ד שרון קינן

הנאשם בעצמו

גזר דין

1. הנאשם הורשע לאחר ניהול הוכחות בביצוען של עבירות לפי סעיפים 462, 464, 499(א)(1) ו-244 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "**החוק**") וזוכה מעבירה לפי סעיף 465 לחוק.

רקע

2. ביום 12.8.14 הוגש כתב האישום נגד הנאשם ונ ק (להלן: "**ק**") המייחס לכל אחד מהם ביצוען של עבירות כמפורט בו, אשר נקבע לשמיעת ראיות בפני כבוד השופט בקר. בדיון ביום 22.11.15 הציגו הצדדים הסדר דיוני במסגרתו הודו הנאשם וק' בכתב אישום מתוקן והורשעו. הצדדים לא הציגו כל הסכמה לעניין העונש ביחס לשני הנאשמים אשר נשלחו לקבל תסקיר לעונש. לאחר קבלת התסקיר ביקש הנאשם לחזור בו מהודייתו. ביום 1.12.16 התקבלה בקשתו על ידי כבוד השופט בקר ועניינו הועבר לשמיעת ראיות בפניו. לאחר שמיעת הראיות הרשעתי את הנאשם בביצוען של העבירות המפורטות לעיל.

3. במסגרת הכרעת הדין הרשעתי את הנאשם במיוחס לו באישום השלישי לפיו זייף ו/או ניפק שטרות כסף מזויפים בכוונה להונות וכי חומרים לזיוף שטרות הוחזקו בעסקו וברכבו. כך קבעתי כי הוכח שהנאשם החזיק בעסקו מעטפה ובה 21 שטרות כסף מזויפים בערך נקוב של 100 ₪ כל אחד ובסך כולל של 2,100 ₪. עוד הוכח כי מסר לק' מעטפות ובהן שטרות מזויפים וכי על דעתו ובהסכמתו מכר ק' לסוכן משטרתי 249 שטרות מזויפים בערך נקוב של 200 ₪ כל אחד, בסך כולל של 49,800 ₪ תמורת 6,500 ₪. במסגרת זו אף קבעתי כי הוכחה מעל לכל ספק סביר קשירת הקשר בין הנאשם לק'. בנוסף קבעתי כי הוכח כנדרש המיוחס לנאשם באישום הרביעי לפיו שיבש מהלכי

משפט בכך ששוחח עם ק' בעת שהועבר יחד עמו להארכת מעצר בבית המשפט ותאם עמו גרסאות. להשלמת התמונה אציין כי על ק' , אשר הורשע על פי הודאתו בביצוע עבירות לפי סעיף 462(2) (ריבוי מקרים בשלושה אישומים), בעבירה לפי סעיף 462(1) באשר לאישום השלישי לצד עבירה פי סעיף 499(א)(1) לחוק על פי כתב האישום המתוקן, נגזרו 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, 10 חודשי מאסר על תנאי וקנס בסך 5,000 ₪.

תמצית טיעוני המאשימה לעונש

4. בטיעוניו לעונש הפנה ב"כ המאשימה לערכים המוגנים אשר נפגעו ממעשיו של הנאשם. לטענתו, מעשיו של הנאשם הביאו לפגיעה קשה באזרחי המדינה ובכלכלתה וכן פגעו בחיי המסחר התקינים. עוד עמד על פוטנציאל הפגיעה בערך המטבע ועל חומרת הנזק שהיה נגרם מקום בו השטרות המזויפים היו מופצים לציבור הרחב ובכלל זאת לעבריינים ו/או אזרחים תמימים. ב"כ המאשימה אף הפנה לכך שמעשיו של הנאשם המפורטים אישום הרביעי בגינם הורשע בעבירה של שיבוש הליכי משפט, פגעו בערך המוגן של שלטון החוק ובהליך המשפטי התקין.

5. באשר לנסיבות ביצוען של העבירות טען ב"כ המאשימה כי הנאשם הקים מפעל לזיוף שטרות בכך שהחזיק ברשותו מחשב, מדפסת, טיונרים, מכונת לימינציה וחומרים נוספים לזיוף שטרות ובמחשבו אף נמצאו תוכנות וקבצים המאפשרים את ביצוע הזיוף. לדבריו, הנזק שעלול היה להיגרם ממעשיו של הנאשם עצום ואין לדעת אילו סכומים של שטרות מזויפים היו מופצים לשוק ואילו הופצו בעבר על ידי הנאשם. ב"כ המאשימה הפנה לחומרת העונשים שלצד העבירות בהן הורשע הנאשם על פי חוק, 7 ו-5 שנים. כן הפנה לענישה הנוהגת והגיש פסיקה התומכת בטיעוניו. במסגרת זו, הפנה ב"כ המאשימה לגזר הדין שניתן בעניינו של ק' , שם קבע בית המשפט מתחם של 6-20 חודשי מאסר. ב"כ המאשימה הדגיש כי הגם שלא הוגש ערעור בעניינו של ק' , עמדת המאשימה היא שעל מתחם הענישה בעניינו של הנאשם להיות גבוה בהרבה מזה שנקבע, מה גם שחלקו של הנאשם גדול בהרבה מחלקו של ק' . בהקשר זה הפנה לכך שהנאשם הוא זה אשר החזיק את ציוד הזיוף בבית העסק שלו ואף זיף את השטרות בפועל ומסרם לק' . בנוסף הפנה לכך שהנאשם הורשע גם בביצוע עבירה של שיבוש מהלכי משפט.

6. לאור המפורט לעיל, עתר ב"כ המאשימה לקביעת מתחם ענישה לאישום השלישי הנע בין 12 ל-36 חודשי מאסר. באשר לאישום הרביעי, ביקש לקבוע מתחם הנע ממאסר על תנאי ועד שנת מאסר בפועל. ב"כ המאשימה הפנה לחשיבות הרתעת היחיד והרתעת הרבים אותם יש לשקול לחומרה, כמו גם את העובדה שהנאשם לא הודה ולקח אחריות ואף לא הביע חרטה. ב"כ המאשימה הדגיש כי הגם שאין לשקול לחומרה את ניהול ההליך על ידי הנאשם, אין הוא זכאי להקלה הניתנת למי שמודה ונוטל אחריות. מנגד ציין שאין בעברו של הנאשם הרשעות קודמות. בנסיבות אלה עתר למקם את הנאשם בחלקו העליון של השליש התחתון של מתחם הענישה וכן להטיל עליו עונש של מאסר על תנאי וקנס שלא יפחת מ-50,000 ₪. בקשר לעונש שהושת על שותפו של הנאשם, ק' , ביקש ב"כ המאשימה להבחין בין השניים, הן בשל חלקו של הנאשם בביצוע העבירות והן לאור נסיבותיו האישיות והמשפחתיות של ק' שהן קשות עד מאוד. בנוסף ביקש להורות על חילוט המוצגים שנתפסו ומתוארים בסעיפים 1.1-א.1 ד. לאישום השלישי בכתב האישום וליתן צו להשמדת יתר המוצגים.

תמצית טיעוני ההגנה לעונש

7. ב"כ הנאשם הפנה לעברו הנקי של הנאשם, יליד שנת 1966. עוד הפנה לכך שבתקופה הרלוונטית לביצוע העבירות עבד הנאשם בעבודה נורמטיבית כרפד. לדבריו, מאז תחילת הפרשה התגרש הנאשם, יחסיו עם בני משפחתו נהרסו ועסקו קרס. כן הפנה לכך שבמסגרת התיק דנן היה הנאשם עצור מעל חודש ימים ושהה במעצר בית

משך של שנה וחצי.

8. בנוסף ציין כי הנאשם זוכה במסגרת הכרעת הדין מביצוע עבירה על פי סעיף 465 לחוק וטען שיש לזקוף זאת לזכותו של הנאשם ובנסיבות אלה אף לא ניתן לומר שניהל את הליך ההוכחות לשווא. עוד טען כי הנאשם לקח אחריות חלקית למיוחס לו כבר בפני כב' השופט בקר ואף בפני שירות המבחן והודה כי הציוד לזיוף השטרות היה בעסקו. לדבריו, הנאשם יודע כי לא היה צריך לתת "להם" לשים את הציוד בעסקו ואף יודע כי המדובר בעיסוק פלילי. יחד עם זאת חזר וטען כי לא פעל להדפסת והפקת השטרות המזויפים. בהקשר זה ציין כי בהכרעת הדין לא נקבע מתי הופקו השטרות המזויפים. עוד הפנה ב"כ הנאשם לכך שרק לגבי חלק מהציוד נקבע כי המדובר בציוד לזיוף שטרות כסף. ב"כ הנאשם הפנה לתסקיר שהתקבל בעניינו של הנאשם מיום 5.10.16 ע"י השופט בקר וביקש שהאמור בתסקיר יילקח בחשבון במסגרת גזר הדין.

9. באשר לחלקו של הנאשם לעומת חלקו של ק', חלק וקבל ב"כ הנאשם על עמדת המאשימה לפיה חלקו של הנאשם בביצוע העבירות גדול יותר. בהקשר זה אף הפנה לכך שהאישום הרביעי הנוגע לשיבוש מהלכי משפט נמחק מכתב האישום המתוקן בו הודה הנאשם ביחד עם ק'. ב"כ הנאשם הפנה לכמות האישומים בהם הורשע ק' לעומת אלה בהם הורשע הנאשם, לפעילותו האקטיבית של ק' מול הסוכן ולכך שק' היה מושא פעילות המשטרה בחקירה דנן. עוד ציין כי לק' עבר פלילי באותו התחום, בניגוד לנאשם. ב"כ הנאשם הפנה לדברי כב' השופט בקר עת התיר לנאשם לחזור בו מהודייתו לפיהם חלקו של הנאשם שולי ביחס לחלקו של ק' אשר היה המוציא והמביא, הרוח החיה וככל הנראה היוזמת וכן להערתו באותה החלטה לפיה "בהחלט יתכן כי הנאשם נוכח העבירות בהן הודה, די ריצה את עונשו, או לפחות (נוכח פניו המשתהות של התובע) חלק נכבד ממנו". (בהקשר זה הבהיר ב"כ המאשימה שלמרות שהמאשימה לא הסכימה עם עמדת השופט בקר, לאור היות ההחלטה החלטת ביניים לא הוגש בגינה ערעור). עוד קבל ב"כ הנאשם על חוסר נכונותה של המאשימה, במהלך ניהול ההוכחות, לחזור להסדר הטיעון המקורי ולכתב האישום המתוקן עליו הוסכם בתחילת הדרך.

10. ביחס לפסיקה שהוגשה מטעם המאשימה טען ב"כ הנאשם כי המדובר במקרים חמורים בהרבה מהמקרה דנן ואין להשוות ביניהם. גם ב"כ הנאשם הפנה לפסיקה אשר לטענתו תומכת בעמדתו לפיה יש להשית על הנאשם 6 חודשי מאסר בעבודות שירות. ב"כ הנאשם הבהיר עמדתו לפיה אין להתעלם מהעונש אשר גזר בית המשפט על ק', מבלי שהוגש על גזר הדין ערעור על ידי המאשימה ולאור כל המפורט לטעמו אין להבחין בין השנים ויש לגזור גם על הנאשם עונש מאסר בן שישה חודשים לריצוי בעבודות שירות.

דברי הנאשם

11. בפתח דבריו אישר הנאשם כי נמצאו אצלו החומרים המפורטים בכתב האישום אך לטענתו לא ידע כי אלה משמשים לביצוע עבירות והוסיף כי עשה טעות גדולה כשהאמין "לבן אדם". לדבריו חייו נהרסו בעקבות האירועים, הוא התגרש, עסקו קרס וכיום גר לבד, עובד כרפד במשרה חלקית ומצוי בהליך פשיטת רגל. עוד הוסיף כי עברו הנקי וביקש את רחמי בית המשפט.

תסקיר שירות המבחן

12. לבקשת ב"כ הנאשם ונוכח הסכמת המאשימה אתייחס במסגרת גזר הדין לתסקיר שירות המבחן מיום 5.10.16 (להלן: "התסקיר"). מהתסקיר עולה כי הנאשם בן 50, פרוד ואב לשני ילדים בני 29 ו-30, עובד באופן זמני

כרפד ומתגורר בגפו באשדוד. הנאשם עלה ארצה מגיאורגיה בשנת 1994, ועבד כשלוש שנים בחנות ירקות. בשנת 1997 בשל קושי בקבלת אזרחות לבנותיו, חזר עם משפחתו להתגורר ברוסיה למשך כ-15 שנים ובשנת 2011 שב להתגורר בארץ. עד לשנת 2014 עבד כעצמאי במרפדייה שבבעלותו. לדבריו בשל מעורבותו בתיק זה, וכן בשל תקופת המעצר ומעצר הבית בה שהה, נאלץ לסגור את המרפדייה ומאז הוא מתקשה לחזור למעגל העבודה ונתון בחובות בהיקפים גבוהים. עוד לדברי הנאשם בשל מצבו הכלכלי החל לסבול ממצב רוח ירוד, ירידה בתפקוד וחרדות בעקבותיהם פנה לנוירולוג והחל לקבל טיפול אנטי דיכאוני. לנאשם אין עבר פלילי.

13. על פי התסקיר, הנאשם לקח אחריות בנוגע להחזקת הציוד בעסקו. לדבריו, אין לו קשר ליתר העבירות בהן הוא הורשע, הוא פעל מתוך תמימות ורצון לעזור ולא הייתה לו מודעות לכך שהוא מחזיק חומר לזיוף שטרות כסף. נוכח הכחשתו, התקשה שירות המבחן להעריך את הרקע והמניעים לביצוען של העבירות ואף להעריך סיכויי שיקום. עם זאת, לאור גילו המתקדם של הנאשם, העובדה שהוא נעדר עבר פלילי וניהל אורח חיים יציב הן בפן התעסוקתי והן בפן המשפחתי התרשם שירות המבחן כי קיים סיכון נמוך למעורבות חוזרת בפלילים. עוד התרשם שירות המבחן כי התקופה בה שהה הנאשם במעצר ובמעצר בית ממושך בתנאים מגבילים, כמו גם ההליך המשפטי המתנהל כנגדו, הם בעלי אפקט הרתעתי ומציב גבולות עבור הנאשם. בסופו של התסקיר הבהיר שירות המבחן כי בנסיבות שפורטו לעיל, אינו יכול לבוא בהמלצה באשר לענישה שיש להשית על הנאשם.

דין והכרעה

14. הנאשם הורשע במספר עבירות כמפורט בהכרעת הדין. באשר לעבירות הנוגעות לקשירת הקשר לזיוף שטרות הכסף, להחזקת החומרים לזיוף, זיוף השטרות בכוונה להונות וניפוקם - כל אלה מהוות אירוע אחד בהתאם למבחן הקשר ההדוק (ע"פ 4910/13, **אחמד בני ג'אבר נ' מדינת ישראל** (29.10.2014) (להלן: "**האירוע הראשון**"). באשר לעבירה של שיבוש הליכי משפט, המדובר באירוע נוסף (כך טענה המאשימה וההגנה לא טענה אחרת) (להלן: "**האירוע השני**"). יחד עם זאת, יש לחפוף במידת מה בין האירועים לאור הקשר ביניהם. בהתאם לסעיף 40ג(א) לחוק, מתחם העונש ההולם יקבע בהתאם לעקרון המנחה בענישה, קרי, קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם, לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו, תוך התחשבות בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה ובמדיניות הענישה הנהוגה.

15. הערכים המוגנים שנפגעו מהעבירות אותן ביצע הנאשם הם הגנה על הסדר הציבורי, כלכלת המדינה, תקינותם של אמצעי תשלום, וכנגזר מכך פגיעה בביטחון למסחר תקין וערך המטבע ובכך פגיעה בציבור כולו ובכללו אזרחים תמימים. כאמור הנאשם הורשע גם בעבירה של שיבוש מהלכי משפט, ביצועה של עבירה זו פוגע גם בטוהר ההליך המשפטי ובשלטון החוק.

16. באשר לנסיבות ביצוען של העבירות: תחילתו של תיק זה בהפעלת סוכן על ידי המשטרה אשר יצר קשר עם ק' לרכישת שטרות מזויפים ואף רכשם מידיו כמפורט באישומים הראשון והשני לכתב האישום המיוחסים לק' בלבד. הנאשם הורשע כאמור בכך שקשר קשר עם ק' לביצוע העבירות המפורטות באישום השלישי. כך הורשע בכך שזיף ו/או ניפק שטרות כסף עובר ליום 30.4.17 ואף החזיק בעסקו וברכבו חומרים לזיוף שטר כסף ומעטפה ובה שטרות כסף מזויפים. כמפורט בהכרעת הדין, בעקבות פנייתו של הסוכן לק' פנה ק' ביום 30.7.14 לנאשם טלפונית וביקש ממנו להכין עבורו מעטפות עם שטרות מזויפים. ק' הגיע לעסקו של הנאשם, נטל את השטרות המזויפים מהנאשם ונפגש עם הסוכן המשטרתי. בעת ביצוע העסקה עם הסוכן נעצר ובעקבות כך אף נעצר הנאשם.

17. מן המפורט לעיל עולה כי העבירות מושא האירוע הראשון בוצעו על ידי הנאשם תוך תכנון מוקדם ולשמן אף נקשר קשר בין הנאשם לק'. יחד עם זאת, בכל המיוחס לנאשם לפי כתב האישום הרי שהמדובר באירוע נקודתי. לכאורה, לא נגרם נזק מביצוע העבירות משעסקת מכירת השטרות המזויפים בוצעה מול הסוכן המשטרתי והנאשמים נעצרו בעקבותיה, אולם פוטנציאל הנזק לערך המטבע ולכלכלת המדינה גבוה, בראי כך שבידי הנאשם נתפסו כאמור חומרים לזיוף שטרות כסף ובכלל זאת תוכנות וקבצי מחשב יעודים. יש טעם בטענת המאשימה לפיה אין לדעת מהו הנזק שנגרם ממעשיו של הנאשם ובעיקר כאמור יש בכך ללמד על פוטנציאל הנזק העצום לצד העבירות. בנוסף, הורשע הנאשם במתואר באישום הרביעי - האירוע השני. שם על פי המפורט בתאריך 4.8.14 בשעות הבוקר, בעת העברת הנאשמים יחד לדיון הארכת מעצר בבית משפט השלום בתל אביב, בעודם יחדיו תאמו ביניהם הנאשם וק' גרסאות.

18. באשר למדיניות הענישה הנוהגת ביחס לאירוע הראשון, בחינתה מלמדת כי בגין ביצוען של עבירות מהסוג הנדון הוטלו על נאשמים עונשים החל ממאסרים בני מספר חודשים שרוצו בעבודות שירות (בפרט מקרים בהם הודו נאשמים בביצוע העבירות ובהסכמת המאשימה) ועד למאסרים בפועל של ממש, חלקם לתקופות משמעותיות וכי מדיניות הענישה באופן כללי היא מחמירה. יחד עם זאת, כל מקרה נבחן על פי נסיבותיו. ראו למשל:

· רע"פ 9976/05 **ראשק ראשק נ' מדינת ישראל** (18.1.2006) (להלן: "**עניין ראשק ראשק**") במקרה זה נגזרו 7 חודשי מאסר על המבקש אשר הורשע על פי הודאתו בזיוף שטרות כסף והעברתם לסוכן משטרתי בסך כולל של 33,500 ₪. בית המשפט העליון מצא שלא להתערב בעונש שהושת.

· רע"פ 3908/07 **מאיר קיקוזשילי נ' מדינת ישראל** (20.05.2007) במקרה זה נגזר על המבקש, נעדר עבר פלילי, עונש מאסר בן של 24 חודשים. בית המשפט המחוזי הפחית את עונשו ל-18 חודשי מאסר, בין היתר בהתחשב בעונש שהוטל על שותפו. בית המשפט העליון דחה את הבקשה לרשות ערעור. סכומי הכסף בתיק זה היו גבוהים בהרבה מהסכומים בעניינו, אך לא דובר במי שזיף את הכסף בעצמו.

· עפ"ג (ת"א) 15156-08-14 **מדינת ישראל נ' יעקבי** (10.12.2014) במקרה זה קיבל בית המשפט המחוזי את ערעורה של המדינה בדבר קולת העונש שגזר בית משפט השלום על אותו יעקבי שהורשע בעבירות של זיוף מטבע פשוטה וניפוק מטבע מזויפת - שתיהן בריבוי עבירות, והחמיר את עונשו של יעקבי, אשר היה בעל הרשעות קודמות בעבירות מאותו סוג, מ-24 חודשי מאסר בפועל ל-4 שנות מאסר. באותו מקרה ציין בית המשפט המחוזי, בין היתר, כי המדובר בתעשיית זיוף בה עסק יעקבי באופן שיטתי.

· ע"פ (חי') 28456-10-12 **דזשנוילי נ' מדינת ישראל** (13.1.2013), במקרה זה נגזרו על המערער בבית משפט השלום 24 חודשי מאסר והופעל מאסר מותנה בעניינו לאחר שהודה והורשע בעבירות של זיוף שטר כסף, זיוף מטבע פשוטה, קשירת קשר לביצוע פשע, עבירה בנשק והחזקת מכשירי פריצה. המערער ערער לבית המשפט המחוזי וערעורו נדחה.

· עפ"ג (י-ם) 12829-12-11 **מדינת ישראל נ' ביבי** (16.2.2012) שם, דחה בית המשפט המחוזי

את ערעורה של המדינה על קולת העונש בן 12 חודשי מאסר בפועל לצד מאסר מותנה אשר הושת בבית משפט השלום על המשיב 1 שהוא בעל עבר פלילי משמעותי. המשיב 1 הורשע ביחד עם נאשם נוסף, בעבירה של קשירת קשר לביצוע פשע, ובשתי עבירות של זיוף שטרי כסף. בתיק זה דובר על עסקה שנערכה בין הנאשמים לבין סוכן משטרה, למכירת 50,000 דולר מזויפים לאותו הסוכן. על הנאשם הנוסף, שותפו לעבירה של משיב 1 שעברו הפלילי אינו מכביד, נגזרו 5 חודשי מאסר בפועל אשר הומרו בערעור לריצוי בעבודות שירות (לאור המלצת שירות המבחן), לצד מאסר מותנה.

ת"פ (שלום נצרת) 2221-07 **מדינת ישראל נ' תותניג'אן ואח'** (25.2.2009), באותו עניין גזר בית משפט השלום על הנאשם אשר הורשע על פי הודאתו בכך שקשר קשר עם אחר (אשר נקבע שהיה הרוח החיה בביצוע העבירות) להפצת וניפוק מטבעות מזויפים, עונש של 4 חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות, ומאסר מותנה. לחובת הנאשם עבר פלילי ישן יחסית בעבירות דומות וכן בעבירות נוספות.

ת"פ 5981/01 **מדינת ישראל נ' זאב חמצני** (28.11.2002), שם נגזרו 15 חודשי מאסר בפועל על נאשם אשר שכר מכולה והקים מעין מפעל לזיוף מטבעות של 10 ₪, במועד תפיסת הנאשם בכף טרם הספיק להפיץ את המטבעות המזויפים. לחובתו של הנאשם עבר פלילי עשיר ומאסרים מותנים אשר הופעלו.

19. טרם קביעת מתחם העונש ההולם, בראי בקשת ב"כ הנאשם להשוואה בין עונשו של ק' לעונשו של הנאשם, במסגרת בחינת מדיניות הענישה ולאור כלל אחידות הענישה - יש להידרש למתחם העונש ההולם אשר נקבע על ידי כבוד השופט בקר בעניינו של ק' ולאחר מכן אף לעונש אשר נגזר עליו. כידוע, כלל אחידות הענישה נגזר מעיקרון היסוד בדבר השוויון בפני החוק. הגם שעיקרון אחידות הענישה בין נאשמים באותה פרשה, בהתאם למעמדם, תפקידם וחלקם ידוע ועליו חזר בית המשפט העליון לאחרונה בע"פ 8345/15 **מאיר אוחנה נ' מדינת ישראל** (19.09.2017) (להלן: "**עניין אוחנה**") - זה אינו חזות הכל. בע"פ 6544/16 **עידו ניסנצויג נ' מדינת ישראל** (21.02.2017) (להלן: "**עניין ניסנצויג**") הבהיר בית המשפט העליון כי "**עיקרון אחידות הענישה אינו מתמצה ביחסיהם של שני נאשמים באותה הפרשה; עיקרון זה מחייב גם את בחינת עניינו של נאשם ביחס לנאשמים אחרים בעבירות ובנסיבות דומות**".

20. בעניינו של ק' כאמור לא הציגו הצדדים הסכמה עונשית. בגזר דינו של ק' נתן השופט בקר דעתו לערכים המוגנים שנפגעו ולענישה הנוהגת. כן התייחס לנסיבות ביצוען של העבירות ובמסגרת זו נתן משקל לזומתו של הסוכן המשטרתי ברכישת השטרות מק'. השופט בקר הבהיר כי הגם שאין המדובר "בהדחה" יש מקום להתחשב לקולא, במסגרת הנסיבות, בכך ששלושת הרכישות של השטרות המזויפים (מושא האישומים הראשון, השני והשלישי) בוצעו ביוזמת הסוכן. עוד התחשב השופט בקר במצבו הכלכלי הקשה של ק' אשר לטענתו הביאו לביצוע העבירות בעת קביעת המתחם. בעניינו של ק' אשר הורשע כאמור בהחזקת שטרות כסף מזויפים על פי האישומים הראשון והשני ובהחזקת השטרות זיופים על פי האישום השלישי קבע השופט בקר מתחם עונש הנע בין מאסר למשך 6 חודשים אותו ניתן לרצות בעבודות שירות ועד 20 חודשי מאסר בפועל.

21. ערה אני לטענות המאשימה אשר פורטו לעיל לפיהן מעשיו של הנאשם חמורים מאלה של ק' מאחר והחזיק בחומרים לייצור שטרות מזויפים ופוטנציאל הנזק ממעשיו. יש טעם בטענה. יחד עם זאת ומהצד השני לא ניתן

להתעלם מכך שק' הורשע כאמור באישומים נוספים הנוגעים למכירת שטרות מזויפים לסוכן, בהם לא הואשם הנאשם (אישומים 1 ו-2 לכתב האישום המתוקן). עוד יש לזכור כי גם ק' כמו הנאשם, הורשע בביצוע עבירה של זיוף וניפוק שטר כסף מזויף לצידה 7 שנות מאסר, בגין האישום השלישי. בנסיבות אלה קשה לומר, בראייה של כתב האישום בכללותו, כי מעשיו של ק' קלים או חמורים פחות מאלה של הנאשם ובוודאי שלא במידה בעלת משמעות באשר לגבולות המתחם. נתתי דעתי גם לטענת המאשימה לפיה איננה מסכימה עם מתחם הענישה והעונש אשר הושת על ק' על ידי כבוד השופט בקר, אך בחרה שלא לערער בשל נסיבותיו האישיות הקשות של ק'. יתכן וכך הדבר. יחד עם זאת משזה המתחם שנקבע בעניין ק' לא ניתן להתעלם ממנו בעת קביעת מתחם העונש ההולם בעניינו של הנאשם.

22. במקרה דנן, בראי כל המפורט לעיל, בשים לב אף לענישה הנוהגת באופן כללי אשר כללה בחלק מהמקרים עונשי מאסר אותם ניתן לרצות בעבודות שירות לצד מתחם העונש שנקבע בעניינו של ק' מצאתי להעמיד את מתחם העונש ההולם בין 6 חודשי מאסר הניתנים לריצוי בעבודות שירות ועד 20 חודשי מאסר בפועל כפי שנקבע בעניינו של ק' באשר לאירוע הראשון, לצד עונש המאסר קנס כספי ומאסר על תנאי. באשר לאירוע השני הנוגע לשיבוש מהלכי משפט מצאתי להעמיד את מתחם עונש המאסר בין מאסר מותנה לבין שנת מאסר כבקשת המאשימה. כן מצאתי שיש לחפוף במידת מה בין האירועים.

23. באשר למתחם הקנס ביחס לאירוע הראשון, מדובר בעבירות הנעברות לצורך הפקת תועלת כלכלית, כאשר הקנס הוא ממין העבירה ומשכך קיימת חשיבות לענישה כספית משמעותית אשר תלמד כי אין תועלת כלכלית לצד העבירות. יחד עם זאת, בעת קביעת המתחם יש להידרש גם לשאלת יכולתו הכלכלית של הנאשם. בהקשר זה יש לזכור כי הנאשם לא עבד משך תקופה ארוכה (כשנה וחצי) בה היה נתון בתנאי מעצר בית. עוד יש לשקול את טענותיו לפיהן המרפדייה שהייתה בבעלותו נסגרה, וכיום עובד כרפד שכיר, מצבו הכלכלי קשה והוא מצוי בהליכי פשיטת רגל, הגם שלא הוצגו מסמכים לתמיכה בטענה זו. לאחר כל זאת מצאתי להעמיד את מתחם הקנס הכולל בין 5,000-30,000 ₪.

הנסיבות הקונקרטיות

23. בעניינו של הנאשם לא קיימים שיקולים אשר מצדיקים סטייה מהמתחם, לחומרה או לקולא.

24. בבואי לגזור את העונש המתאים לנאשם נתתי דעתי לכך שהנאשם יליד שנת 1966, אב לשני ילדים בגירים ונעדר עבר פלילי. עוד נתתי דעתי לכך שהנאשם התגרש מאשתו במהלך ניהול התיק, נקלע לחובות גבוהים ולטענתו אף מצוי בהליך של פשיטת רגל, המרפדייה שהייתה בבעלותו נסגרה והוא אף מצא עצמו במצב נפשי קשה כפי שפירט באזני קצינת המבחן, הגם שלא הוצגו כל אישורים לאמור. בנוסף, אין להקל ראש בקושי הנובע משהייה בת חודש ויותר במעצר ולאחר מכן בתנאים מגבילים הכוללים מעצר בית משך כשנה וחצי.

25. לצד זאת יש לזכור כי הנאשם בחר לנהל את ההליך המשפטי ולא נטל אחריות למעשיו. אינני מקבלת את טענת ב"כ הנאשם לפיה הודה הנאשם למן ההתחלה באופן חלקי. מדברי הנאשם עצמו, גם בעת הטיעון לעונש, עולה כי אינו לוקח כל אחריות על המעשים בהם הורשע וגם כאשר אישר שהחזיק בעסקו את החומרים שנקבע ששימשו לזיוף שטרות כסף טען כי לא ידע מהו שימושם. מובן שאין לזקוף לחובתו של הנאשם את כפירתו ואת ניהול ההליך אך וודאי שאינו זכאי להקלה הניתנת למי שמודה, נוטל אחריות על מעשיו ואף חוסך זמן שיפוטי. אמנם הנאשם זוכה מביצועה של עבירה על פי סעיף 465 לחוק, אך יש טעם בטענת המאשימה לפיה הנאשם זוכה בשל קושי משפטי בסעיף העבירה שיוחס לו ולא בשל כך שלא הוכחו העובדות המפורטות בכתב האישום.

26. שוב, שקלתי את טענת ב"כ הנאשם לפיה יש להשוות בין עונשו של הנאשם לעונשו של ק', אך אינני מוצאת כי נכון וראוי לעשות כן. (ראו בהקשר זה ע"פ 4597/13 פיצו נ' מדינת ישראל, (22.9.2014) "כמובן שעיקרון אחדות הענישה אינו שיקול יחיד, מלאכת קציבת העונש אינה תרגיל אריתמטי לחישוב תרומתו העבריינית של פלוני ביחס לתרומתו העבריינית של אלמוני באותה הפרשה. כך, אל לפעולת גזירת העונש להדמות לפעולת העתקה והדבקה, מעונשו של פלוני לעונשו של אלמוני, רק בשם עקרון אחדות הענישה. בבוא בית המשפט לגזור את עונשו של נאשם, שומה עליו לבחון את נסיבותיה של העבירה בה הורשע וכן את נסיבותיו המיוחדות של כל נאשם". עוד ראו עניין ניסנצויג שם הדגיש בית המשפט העליון כי אין תשובה חד משמעית לשאלה האם יש לבכר את השוויון בין שני נאשמים באותה הפרשה, מקום בו על אחד נגזר עונש מקל יחסית, על פני השוויון לנאשמים במקרים דומים בתיקים אחרים. נקבע כי על בית המשפט לאזן בין מתחים אלה בכל מקרה לגופו. כן ראו עניין אוחנה שלעיל.

27. הגם שקבעתי מתחם ענישה זהה לזה שנקבע בעניינו של ק' ביחס לאירוע הראשון, הרי שבעת מיקום הנאשם בתוך המתחמים יש לתת את הדעת לנסיבותיהם הקונקרטיים השונות עד מאוד. ראשית, הגם שלק' הרשעה קודמת בעבירה דומה הרי שק' הודה ולקח אחריות על המיוחס לו, ועובדה זו נזקפה לזכותו. הנאשם כאמור לא נטל אחריות על מעשיו וניהל את ההליך עד תומו. שנית ועיקר, לא ניתן להתעלם מנסיבותיו האישיות הקשות עד מאוד של ק' המפורטות בהרחבה בגזר דינו. בנסיבות אלה מצא השופט בקר "לחמול" במילותיו על ק' תוך שציין כי "רק גילו, עניו, סבלו, מצבו הרפואי ומשפחתו האומללה והנצרכת של ק', והכל במצטבר הביאו לגזירת עונשו ברף התחתון". על פי עמדתו: "אין "בשורה", איפוא, בגזר הדין, לאלה החוככים בדעתם לזייף ו/או להפיץ מטבע או שטר מזוייף, שכן אחריתם - בין הסורגים, שכן כמה מאלה יוכלו להציג קורות חיים משפחתיים ורפואיים כה קשים ונוגעים ללב כק' ". במסגרת שיקולי הענישה יש אף לזכור כי נקבע לא אחת שבעבירות מסוג זה אין לנקוט בגישה מקלה לאור הפיתוי לזכות ברווח כספי על חשבון הציבור (עניין ראשק).

28. מבלי להקל ראש בנסיבותיו האישיות של הנאשם אשר פורטו לעיל ובמפורט בתסקיר המבחן שהתקבל ואף בתקופה הארוכה בה הוגבלה חירותו במעצר בית אינני מוצאת כי נכון וראוי במקרה זה להשוות את עונשו של הנאשם לעונשו של ק' ולמקמו בתחתית מתחם הענישה שנקבע ביחס לאירוע הראשון. יחד עם זאת, יש לאזן ולשקלל גם את העונש אשר הושת על ק', שותפו של הנאשם לעבירה, בעת גזירת עונשו של הנאשם וזה יביא למיתון מסוים בעונש המאסר אשר יגזר.

29. ביחס לאירוע השני, נתתי דעתי לכך שאישום זה נמחק מכתב האישום המתוקן בו הודה ק' הגם שעל פי עובדות כתב האישום (אישום רביעי) פעל ביחד עם הנאשם ואף היה זה אשר פנה ראשון לנאשם. בנסיבות אלה, מצאתי למקם את הנאשם קרוב לרף התחתון של המתחם ביחס לאירוע השני כך שייגזר עליו מאסר על תנאי בגין עבירה זו - למשך תקופה בת 6 חודשים.

30. בראי כל האמור לעיל, מצאתי לגזור על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 10 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו מיום 30/7/14 ועד 2/9/14.

ב. מאסר על תנאי למשך 6 חודשים, לתקופה של 3 שנים, והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור את העבירות

בהן הורשע.

ג. קנס בסך 10,000 ₪ או 60 ימי מאסר תמורתו, הקנס ישולם ב-10 תשלומים חודשיים, שווים ורציפים, כשהראשון בהם ביום 10.1.2018. לא ישולם תשלום - תעמוד יתרת הקנס לפירעון מידי.

אני מורה על חילוט המוצגים המתוארים בסעיפים 1.1-א.1 ד. לאישום השלישי בכתב האישום.

ניתן בזאת צו להשמדת יתר המוצגים.

זכות ערעור תוך 45 יום.

ניתן היום, ב' כסלו תשע"ח, 20 נובמבר 2017, במעמד הצדדים.